

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Reiffenstuel, Anaklet

Monachii, 1699

VI. Quid requiratur, ut Actus Humani boni sint meritorij vitæ æternæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40206

cogitet, se teneri ad apponendum semper bonum finem, non obitante, quod valde consultum, simulque meritorium, & laudabilissimum sic ipsum apponere. Ad probationem antecedentis dicitur, præcepto diligendi Deum super omnia, in hac vita satisfieri certis actibus positivis supernaturalibus, & abstinentiâ ab actibus dilectioni Dei oppositis, simulque observatione mandatorum Dei, juxta illud Salvatoris Joan. 14. *Qui habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui diligit me.*

QUÆSTIO VI.

Quid requiratur, ut Actus Humani boni sint meritorij vitæ æternæ?

40. **A**dvertendum I. Meritum ut sic benè definiri, dicendo: Meritum, *Meritum est actus laudabilis, exigens aliquo modo collationem præmij.* Dicitur, *actus laudabilis*: quia per actus peccaminosos non meremur præmium, sed potius supplicium. Simulque per hoc indicatur, quod actus meritorius debeat esse liber, & moraliter bonus; nam per ea, quæ naturaliter & necessariò eveniunt, nec laudem meremur, nec vituperium.

41. Advertendum II. Meritum ut sic communiter dividi à Theologis in Meritum de condigno, quod propriè & absolute meritum dicitur; & in Meritum de congruo, quod dicitur meritum secundum quid duntaxat, & cum addito ly, *de congruo.* Meritum de condigno generatim illud est, quod habet condignitatem & æqualitatem cum præmio: in quo sensu, loquendo de Merito de condigno vitæ æternæ, dicitur Sapient. 3. *Quoniam Deus tentavit eos, & invenit illos dignosse.* Et Apocal. 3. *Ambulabunt mecum in albis, quia digni sunt,* & alibi. Meritum de congruo illud dicitur, cui licèt desit talis condignitas & æqualitas, adhuc tamen congruum est, ut ex liberalitate remunerantis conferatur ipsi aliquod præmium. Et juxta hæc potest Actus moraliter bonus dividi in Actum meritorium de condigno, & de congruo: quod ut clariùs intelligatur, sit

42. **CONCL. I.** Ad Meritum de condigno vitæ æternæ, præter bonitatem moralem ipsius actus, requiritur insuper ex parte operantis Status vitæ, & Status gratiæ sanctificantis; ac proinde ad actum bonum de condigno meritorium vitæ æternæ hæc duo requiruntur necessariò. Ita certa, & communis Theologorum.

Ad meritum de condigno, ex parte operantis requiritur Status vitæ, & Status gratiæ.

E

43. Ubi

Status viæ,
& Status
gratiæ,
quid?

43. Ubi sciendum, quòd per *Statum viæ* intelligatur decursus viæ præsentis, juxta phrasin Sacræ Scripturæ, quæ præsentem vitam appellat peregrinationem *2. Corinth. 5. ibi: Quoniam dum sumus in hoc corpore, peregrinamur à Domino, & alibi.* Per *Statum gratiæ* verò intelligitur status gratiæ habitualis, seu sanctificantis; id est, quòd quis sit constitutus in gratia sanctificante, per quam homo defacto fit amicus Dei, ejusque filius adoptivus, & dignus vitâ æternâ. Et in tali Statu gratiæ defacto nullus est, quicumque habet peccatum mortale, sive originale, sive actuale nondum remissum; nam gratia habitualis, & peccatum defacto repugnant, sicut lux & tenebræ. Hoc prænotato probatur prima pars Conclusionis, quòd nempe Status viæ requiratur ad Meritum de condigno vitæ æternæ. Sic enim *2. Corinth. 6. dicitur: Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis.* Et *Joan. 9. Venit nox (id est, mors) quando nemo potest operari; intellige, meritorie.*

Sancti in
ecclis sibi
nihil ampli
us merentur,
nec
Damnati
demerentur.

44. Infertur proinde, quòd Sancti in coelis defectu hujus conditionis (id est, quia non amplius sunt viatores) per intensissimos actus amoris Dei nihil amplius sibi mereantur; quamvis possint pro nobis intercedere, suæque intercessione quidpiam nobis impetrare à Domino Deo. Similiter Animæ in Purgatorio nihil amplius merentur in ordine ad augmentum gratiæ, & gloriæ cœlestis, per tolerantiam suarum poenarum, quamvis satisfacere, seu potius satisfacere possint pro suis peccatis. Et contra Damnati in inferno, licet continuo blasphemant Deum, non promerentur novum supplicium (eò quòd amplius non sint viatores) sed pro peccatis in hac vita commissis duntaxat æternaliter torquentur.

Requiri Statum
gratiæ
ad meritum
de condigno,
probatum.

45. Altera pars Conclusionis, quòd nempe ad Meritum de condigno requiratur Status gratiæ, est etiam certa inter Catholicos. Ratio est: quia propter impedimentum peccati mortalis nullus potest de condigno mereri vitam æternam; peccatori enim non debetur vita, sed mors, juxta illud *Rom. 6. Stipendium peccati mors.* Accedit, quòd quis per peccatum mortale constituatur inimicus Dei; ac proinde hoc ipso sit indignus amicitia, donisque ipsius, præsertim supernaturalibus. Hinc sequitur, quòd peccator, quamdiu persistit in statu peccati mortalis, per elemosinas & alia opera bona tunc temporis peracta, nullum promereatur augmentum gloriæ cœlestis, neque aliud donum supernaturale de condigno: quamvis non idcirco ejusmodi bona opera sint prorsus inutilia, propter dicenda in secunda Conclusionem.

Corollarium.

46. Et conformiter dictis Opera moraliter bona à Theologis communiter dividuntur in Opera mortua, mortificata, & viva. Opera bona viva, sunt opera moraliter bona in statu gratiæ facta, quæque per nullum peccatum mortale subsequens mortificantur. Opera mortificata, sunt opera moraliter bona, quæ quidem fuerunt facta in statu gratiæ, adhuc tamen per peccatum mortale subsequens mortificantur; id est, impediuntur, ne habeant suum valorem promerendi vitam æternam stante ejusmodi peccato mortali. Cæterum si homo per veram pœnitentiam denuò justificetur, tunc hujusmodi merita bonorum operum per peccatum mortale mortificatorum iterum in hominis justificatione reviviscunt, id est, recuperant suum pristinum valorem promerendi vitam æternam in coelis. Opera bona mortua dicuntur ea, quæ fiunt in statu peccati mortalis; peccatum enim mortale est mors animæ. Et talia nunquam reviviscunt in ordine ad meritum vitæ æternæ quondam in coelis consequendum; eò quòd illud, quod nunquam antea vixit, nequeat imposterum reviviscere.

Opera bona viva, mortificata, & mortua, declarantur.

47. CONCL. II. His tamen non obstantibus, Opera bona in statu peccati mortalis facta non sunt penitus inutelia, nec idcirco ab homine intermittenda. Ita omnes Doctores Catholici. Ratio est: quia imprimis hujusmodi Opera bona sunt meritoria, saltem de congruo, quarundam gratiarum actualium, seu auxiliorum supernaturalium, quibus ejusmodi homo facilius perducitur, atque excitatur ad agendam veram pœnitentiam de peccatis, ut sic justificetur, & in statum gratiæ restituatur. Deinde solent ejusmodi homines per Dei misericordiam præservari à nonnullis periculis labendi in peccata graviora; aut clementer protegi, ne toties labantur, & sic in altera vita gravius puniri non mereantur. Tertiò hujusmodi homines sensim assuefiunt exercitio bonorum operum, ac deinde facilius de peccatis commissis agunt pœnitentiam; & postmodum in statum gratiæ restituti constantius persistunt in continuandis, agendisque alijs bonis operibus.

Opera bona mortua, seu in statu peccati mortalis facta, ad quid proficiunt?

48. Et hujusmodi effectus bonorum operum licet in statu peccati mortalis peractorum, certè non sunt modici; quamvis omnibus viribus cuique sit allaborandum, ut Divinâ gratiâ adjuvante vel nunquam labatur in peccatum mortale, vel si per fragilitatem humanam ceciderit, citius per veram pœnitentiam resurgat, sicque bona opera sua evadant meritoria de con-

Corollarium.

DISTINCTIO III.

De Conscientia ut Regula Actuum Humanorum.

QUÆSTIO I.

De natura, & divisione Conscientiæ ut sic; ubi &
de Conscientia recta, seu certa.

Conscien-
tia, unde
sic dicta?
(a) *Dist.*
2. n. 5.

Remorsus
conscien-
tiæ, & Te-
stimonium
ejus, quid?

Conscien-
tia, quid?

1. **C**onscientia, quæ est regula proxima actionum huma-
narum, juxta dicta superius (a) sumitur hic pro judicio
practico intellectûs, proponente quidpiam homini ut
bonum vel malum moraliter, ac proinde prosequendum vel
fugiendum: ipse enim actus intellectûs practici, quo judicat
aliquid esse bonum, vel malum, aut indifferens in genere moris,
vocatur *Conscientia*. Dicitur autem *Conscientia*, quali *Cordis scientia*,
ut advertit D. Bernardus *lib. de Conscientia, c. 8.* & partim se ex-
tendit ad opera nostra præterita, ea vel accusando tanquam ma-
lè facta, & dicitur *Remorsus conscientie*; vel commendando tan-
quam benè facta, & appellatur ab Apostolo 2. Corinth. 1. *Testi-*
monium conscientie nostre: partim verò respicit opera instantia seu
futura dictando, quæ agenda sint tanquam bona seu honesta,
quæque omittenda tanquam turpia seu inhonesta, & dicitur
alio nomine *Dictamen rectæ rationis*.

2. **CONCL. I.** *Conscientia* est actus intellectûs practici, judican-
tis aliquid hîc & nunc agendum esse vel fuisse tanquam bonum
honestum, aut fugiendum esse vel fuisse tanquam turpe & inho-
nestum. Ita Layman *lib. 1. tract. 1. cap. 2.* quæ definitio in re est
communis: quamvis *Conscientia* quandoque etiam accipiatur
pro habitu intellectûs, id est, pro habituali dictamine intellectûs,
quo cognoscitur hîc & nunc operationem faciendam, esse bo-
nam, aut malam moraliter.

3. Con-